

Mapio

ein

ACRh

Dechrau arni

Rwy'n bennaeth adran ôl-16 mewn ysgol arbennig ac yn rhan o'r tîm rheoli canol. Rydym yn ysgol amlddiwylliannol gyda dros 100 o ddisgyblion, ac mae tua dwy ran o dair ohoni yn fechgyn. Mae gan hanner ein disgyblion hawl i brydau ysgol am ddim ac mae gan 20% Saesneg fel Iaith Ychwanegol. Ar ôl cymryd rhan yn y gweithdai dysgu proffesiynol cychwynnol ACRh es i yn ôl i'r ysgol a phenderfynu cynnal archwiliad creadigol gyda'r grwpiau o bobl ifanc yr oeddwn i'n teimlo oedd â'r angen mwyaf brys am ACRh.

Ysgol

Ysgol arbennig.

Y rhai a gymerodd ran yn yr archwiliad creadigol

47 o bobl ifanc
a 40 o staff.

Gweithgareddau'r archwiliad creadigol

Dathlwch fod
yn chi'ch hunan;
Coeden olion
bysedd; Beth ydych
chi'n ei wybod
am.....?; Cyrff
gwifreiddiol; Cardiau
Crush; Platiau
stopio/dechrau;
Beth sy'n aflonyddu
arnoch chi am
ACRh?

Gwneud i ACRh Gyfri

Archwiliad cwricwlwm.

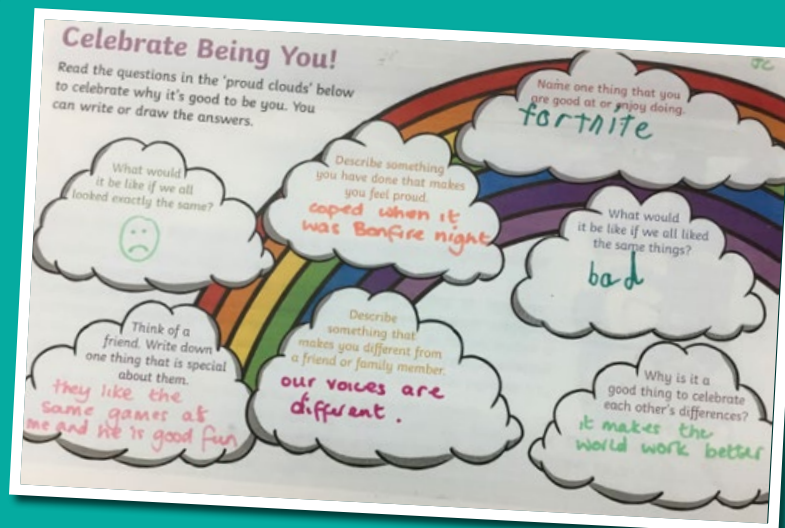
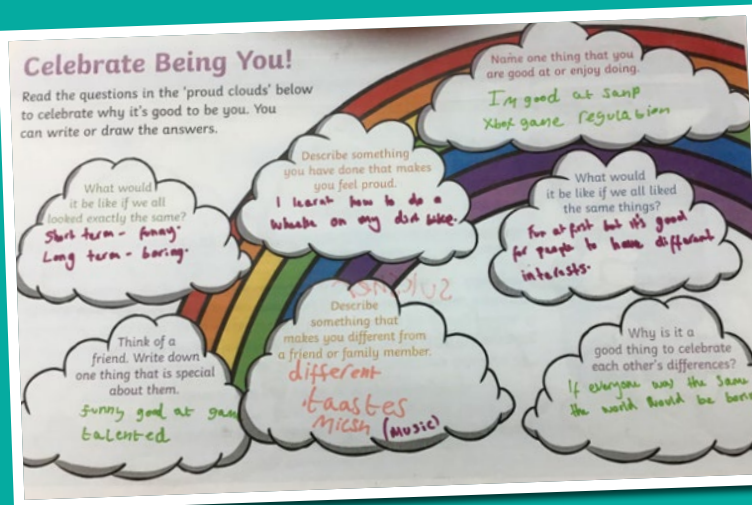
Fy archwiliad creadigol

Dathlu gwahaniaeth ac amrywiaeth

Gyda phob un o'r dosbarthiadau, gwnaethom weithgaredd o'r enw **Dathlwch fod yn chi'ch hunan**. Llenwodd pobl ifanc 'gymylau balch' amdanynt eu hunain a'r hyn sy'n gwneud pobl yn debyg ac yn wahanol i'w gilydd.

Gweithio gyda phobl ifanc

Gweithiais gyda phedwar grŵp o bobl ifanc i gwblhau'r archwiliad creadigol – un dosbarth o ddeuddeg o ddisgyblion yng nghyfnod allweddol 3, dosbarth arall o un ar ddeg o ddisgyblion yng nghyfnod allweddol 4, dosbarth o ddeuddeg o'n dosbarth gallu uwch ôl-16 a dosbarth arall o ddeuddeg o ddisgyblion o'n dosbarth gallu is ôl-16. Defnyddiais chwe gweithgaredd gwahanol i gwblhau'r archwiliad, gan ddewis gwahanol weithgareddau yn dibynnu ar argaeledd ac anghenion datblygiadol y dysgwyr yn y grŵp.

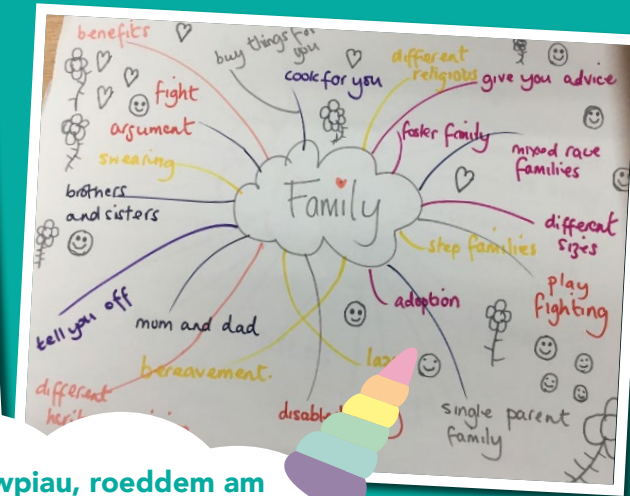
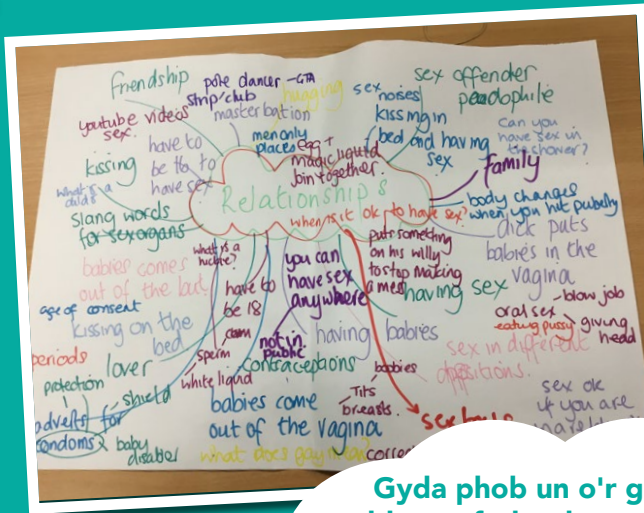

Gyda'r grŵp cam allweddol tri fe wnaethon ni hefyd greu **coed olion bysedd** i archwilio ffyrdd rydyn ni i gyd yn debyg (mae gennym ni i gyd olion bysedd) ac yn wahanol (mae pob un ôl bys yn unigryw).

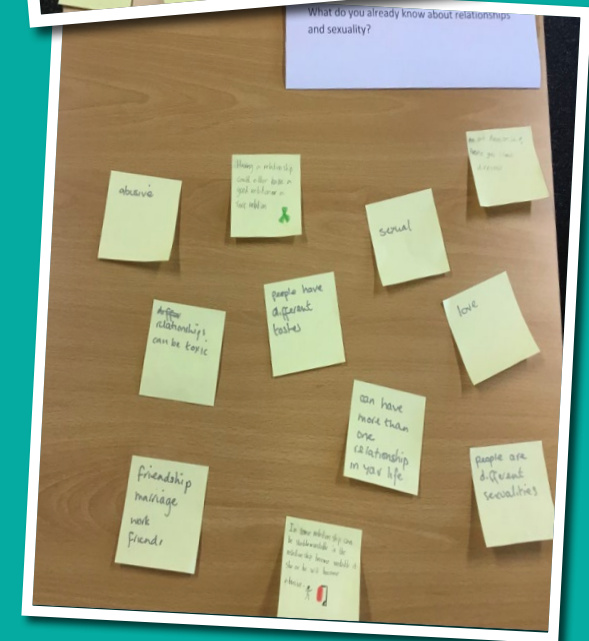
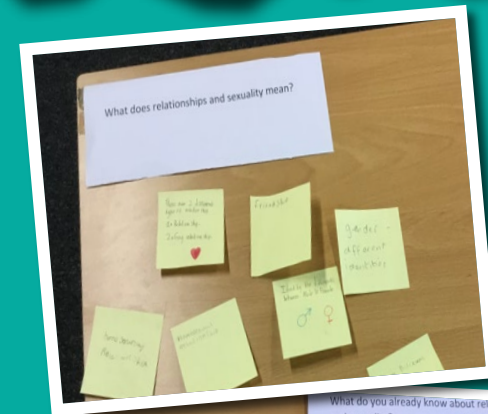
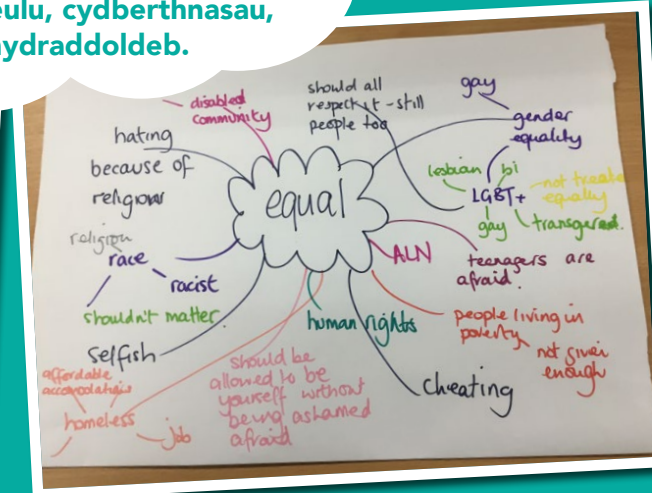
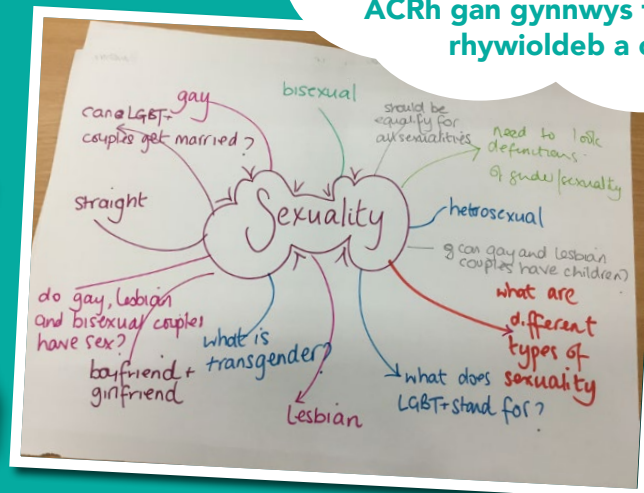

Mapio'r hyn rydym yn ei wybod

Gyda phob un o'r grwpiau, roeddem am ddarganfod yr hyn yr oeddent eisoes yn ei wybod am feysydd thematig allweddol yn ACRh gan gynnwys teulu, cydberthnasau, rhywioldeb a chydaddoldeb. Gyda phob grŵp fe wnaethon ni greu map meddwl ar gyfer pob thema ac ysgrifennu popeth roedd pobl ifanc yn dweud eu bod yn gwybod amdano.

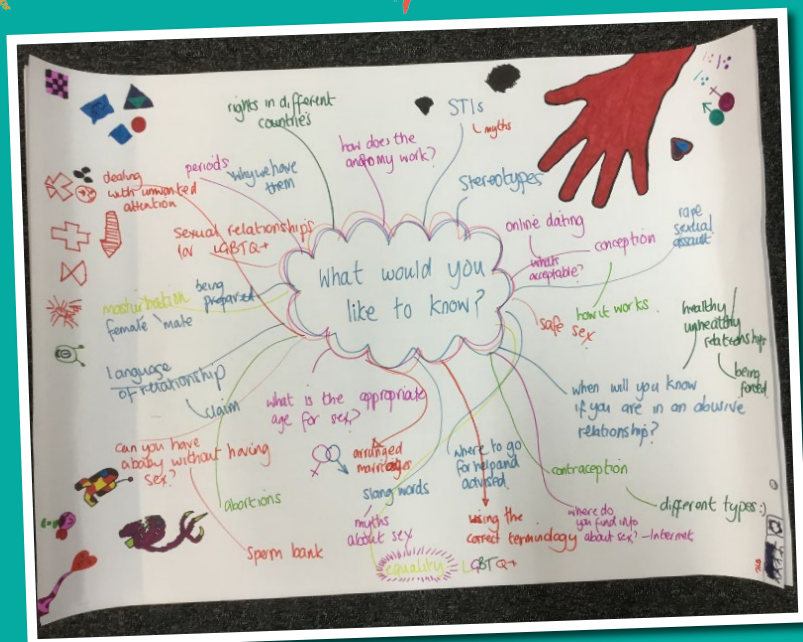
Gyda phob un o'r grwpiau, roeddem am ddarganfod yr hyn yr oeddent eisoes yn ei wybod am feysydd thematig allweddol yn ACRh gan gynnwys teulu, cydberthnasau, rhywioldeb a chydraddoldeb.

Gyda'r dosbarth gallu uwch ôl-16 gwnaethom **weithgaredd cwestiynau allweddol** lle gwnaethom ofyn i'r disgyblion *'beth mae cydberthnasau a rhywioldeb yn ei olygu?'* a *'beth ydych chi eisoes yn ei wybod am gydberthnasau a rhywioldeb?'* Ysgrifennodd pobl ifanc eu hatebion ar nodiadau post-it neu ysgrifennodd aelod o staff ar eu cyfer.

Mapio'r hyn rydym am ei wybod

Gyda'r dosbarth gallu uwch ôl-16 gwnaethom hefyd ofyn beth hoffech chi ei wybod am ACRh? Cynigiodd pobl ifanc ystod eang o gwestiynau fel 'Allwch chi gael babi heb gael rhyw?', 'Beth yw'r oedran priodol ar gyfer rhyw?', 'Pryd fyddwch chi'n gwybod a ydych chi mewn perthynas ymosodol?' 'Sut mae'r anatomeg yn gweithio?'. Roeddent hefyd eisiau gwybod am 'hawliau mewn gwahanol wledydd', 'cydberthnasau rhywiol ar gyfer LGBTQ+', 'priodasau wedi'u trefnu', 'ystrydebau' a 'bachu ar-lein'.

Archwilio ACRh ymhellach

Gyda'r dosbarth gallu uwch ôl-16 roeddem hefyd yn gallu gwneud rhai gweithgareddau creadigol ychwanegol. Fe ddefnyddion ni'r **cardiau CRUSH** o'r gweithdai dysgu proffesiynol. Gofynnais i'r bobl ifanc weithio mewn grwpiau bach a grwpio'r cardiau gyda'i gilydd i gategorïau o'u dewis. Fe wnaethant hyn dair gwaith, gan greu categorïau newydd bob tro. Ar ddiwedd y dasg fe wnaethant ddewis rhai cardiau i'w troi drosodd a gwnaethom ddarllen y straeon ar y cefn.

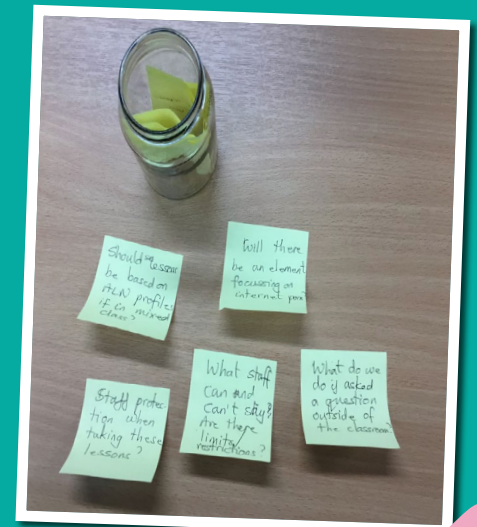
Gwnaethom hefyd y **gweithgaredd platiau STOPIO/DECHRAU** lle gwnaethom ofyn i bobl ifanc ysgrifennu ar blatiau coch a gwyrdd yr hyn yr oeddent am ei STOPIO a'i DDECHRAU am ACRh yn ein hysgol.

STOPIO stereoteipio pobl
STOPIO osgoi cwestiynau
STOPIO rhoi negeseuon dryslyd
STOPIO ein trin ni fel plant
STOPIO bwllo
STOPIO bwllo oherwydd y ffordd
maen nhw'n edrych
STOPIO bwllo pobl sy'n wahanol
STOPIO ceisio gofyn i bobl
a ydyn nhw eisiau dysgu
addysg rhyw

DECHRAU gwneud y
gwersi yn fwy deniadol
DECHRAU targedu'r gwersi
tuag at ein grŵp oedran
DECHRAU ei ddweud fel y mae
DECHRAU ein trin fel oedolion
DECHRAU rhoi negeseuon unigol
DECHRAU trin pobl yr un peth
DECHRAU rhoi gwybodaeth glir i ni
DECHRAU gwrandu ar ddysgwyr
mewn gwersi
DECHRAU ychwanegu mwy
o wybodaeth ar bob pwnc
rydyn ni'n ei ddysgu

Dysgu trwy wrando (ar bobl ifanc)

O wneud yr archwiliad creadigol dysgais fod y dull creadigol yn gweithio mewn gwirionedd! Dysgais hefyd na ddylem fyth dybio beth mae dysgwyr yn ei wybod, beth maen nhw eisiau ei wybod na beth sy'n digwydd iddyn nhw o ran cydberthnasau a rhywioldeb. Cefais fy synnu gan y wybodaeth a ddangoswyd gan y bobl ifanc ond roeddwn hefyd yn pryderu am y wybodaeth anghywir a'r camddealltwriaeth a oedd ganddynt. Roedd yna lawer o gamdybiaethau ynghylch oedran cydsynio ac ychydig o wybodaeth oedd ganddyn nhw o'r derminoleg gywir ar gyfer rhannau o'r corff. Roedd camsyniadau a rhagfarnau hefyd ynglŷn â 'beth sy'n normal?' o ran cydberthnasau a rhywioldeb yn ogystal â llawer o gwestiynau a phryderon am eu rhywioldeb eu hunain. Gallaf weld ei bod mor bwysig datblygu cwricwlwm sy'n adlewyrchu cymdeithas heddiw.

Cefais fy synnu gan y wybodaeth a ddangoswyd gan bobl ifanc ond roeddwn hefyd yn pryderu am y wybodaeth anghywir a'r camddealltwriaeth a oedd ganddynt.

Gweithio gyda staff

Ar ôl cwblhau'r archwiliad gyda phobl ifanc, cynhaliais archwiliad creadigol gyda'r holl aelodau staff. Mae 40 ohonom i gyd. Fe wnaethon ni lawer o'r un gweithgareddau â'r disgyblion yn ogystal â'r gweithgaredd 'Beth sy'n aflonyddu arnoch chi?' Yma, rhoddais jar i bob aelod o staff a gofyn iddynt ei lenwi â'u holl bryderon a phryderon ynghylch ACRh. Gwnaethom **weithgaredd cyrff gwifreiddiol**, y cwestiynau allweddol, y cardiau CRUSH ac addaswyd y **gweithgaredd plât STOPIO/DECHRAU** lle gofynnais i staff ysgrifennu ar y platiau coch beth nad yw ACRh ac ar y platiau gwyrdd beth yw ACRh, neu beth all fod.

Gofynnais i staff ysgrifennu ar y platiau coch beth nad yw ACRh a beth nad yw ACRh ar y platiau gwyrdd, neu beth all fod.

Nid yw ACRh yn:

Rhagnodol Gwahaniaethol
Jôc Tybio gwybodaeth Anhyblyg
Twyllodrus Cael ei haddysgu i bob grŵp oedran
Yn gysylltiedig â phrofiad / dewis personol
Bylchog, annelwig ac anghyson
Stereoteipio Dim ond am ryw Tabŵ
Ni siaredir am y pwnc Rhagfarnllyd
Eithrio pawb

Mae ACRh yn:

Cael ei dysgu'n aml Hygyrch i bawb
Gonest Meddwl agored Pleserus Eang
Hyblyg Cynnwys newidiadau i'r corff/glasoed
Llais disgyblion Ymgysylltu / yn bleserus / yn hwyl
Dylai fod yn gyfeillgar i bawb ei ddeall a chymryd rhan
Wedi'i haddysgu yn ôl lefel ddatblygiadol
Gwyddonol Priodoldeb cymdeithasol Cyfreithiol
Diweddarwyd Dealltwriaeth o fratiath Heb ragfarn
Barn niwtral Gwahaniaethol
Diduedd

Perthnasol

Trafod materion/pryderon gyda rhieni
Amlddiwylliannol Ffeithiol Gweledol
Ddathliad Asiantaeth arall
Cynnwys straeon cymdeithasol Synhwyrdd
Perthnasoedd Platform agored
Llais disgyblion Cefnogaeth i rieni
Hyblyg Angen unigol
Realistig Agored
Amrywiol i gynnwys pob rhywioldeb Llawn gwybodaeth
Defnyddio terminoleg gywir
Sensitif

Mae'n amlwg o'n harchwiliad staff ysgol gyfan fod angen cefnogaeth, sicrwydd a datblygiad proffesiynol ar staff os ydyn nhw am gyflawni'r cwricwlwm ACRh newydd. Yn y jariau roedd yna lawer o bryderon ynghylch '*dweud y peth iawn*' ac am beidio â bod â'r wybodaeth ddiweddaraf am y pwnc. Roedd y staff yn poeni nad oeddent yn gwybod y derminoleg gywir ac nad oeddent yn siŵr sut orau i ymateb i gwestiynau dysgwyr na sut i wahaniaethu yn ôl anghenion dysgu eang dysgwyr. Roedd gan lawer o staff brofiad cyfyngedig neu ddim profiad o ddysgu ACRh, roedd rhai yn poeni y gallai fod yn chwithig ac eraill yn poeni am y cyfreithlondebau ynghylch addysgu ACRh. Fodd bynnag, mae awydd i newid. Mae edrych ar y platiau STOPIO/DECHRAU yn dangos bod staff wedi ymrwymo i'r syniad bod angen cwricwlwm ACRh modern ar gyfer ein hysgol sy'n adlewyrchu ac yn ymgysylltu â'r gymdeithas heddiw ac sy'n diwallu anghenion amrywiol ein dysgwyr.

Fodd bynnag, mae awydd i newid. Mae edrych ar y platiau STOPIO/DECHRAU yn dangos bod staff wedi ymrwymo i'r syniad bod angen cwricwlwm ACRh modern ar gyfer ein hysgol sy'n adlewyrchu ac yn ymgysylltu â'r gymdeithas heddiw ac sy'n diwallu anghenion amrywiol ein dysgwyr.

Beth sy'n aflonyddu ar athrawon mewn ysgol arbennig am ddysgu RSE yn eu hyssgol?

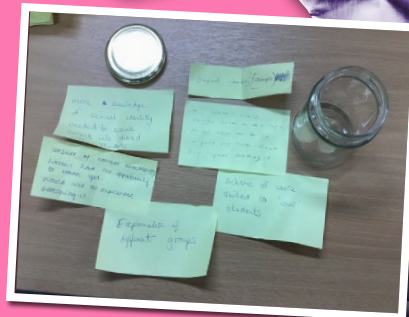
Mae angen mwy
o wybodaeth am
hunaniaeth rywiol i
sicrhau bod gwybodaeth
gywir yn cael ei rhannu
â myfyrwyr

A ddylai gwersi fod yn seiliedig ar broffiliau ADYos ydynt mewn dosbarth cymysg?

Peidio â bod yn feirniadol

Diffyg profiad/dim
gwybodaeth am y
maes ACRh presennol

Pa ddelweddau sy'n briodol?
Pwy sy'n cymeradwyo cynnwys?
Pwy sy'n sicrhau ansawdd hyn?

Straeon
cymdeithasol ar
briodoldeb rhywiol

Ar ôl gorffen yr archwiliadau creadigol, cwblheais archwiliad o'n cynllun gwaith presennol. Roeddwn i eisiau sicrhau bod yr holl gynnwys yn gyfredol ond hefyd ei fod yn cynnwys ystod o weithgareddau creadigol ar gyfer dysgu ACRh. Rwyf wedi ychwanegu llawer o'r gweithgareddau a wnaethom yn y rhaglen dysgu proffesiynol.

Rwy'n gweithio gyda'n grwpiau datblygu cwricwlwm i sicrhau bod cyfleoedd trawsgwricwlaidd ar gyfer dysgu ACRh yn cael eu nodi a'u cynnwys yng nghwricwlwm newydd yr ysgol. Mae hyn bellach yn digwydd ar draws pob maes dysgu a phrofiad ac mae athrawon yn dechrau teimlo'n fwy hyderus wrth nodi cyfleoedd ar gyfer addysgu ACRh bob dydd. Rydym am sicrhau nad yw ACRh yn bwnc annibynnol a bod pawb yn gwybod mai ACRh yw cyfrifoldeb pob athro. Rydym yn dysgu bod y dull ymgorffori, holistaidd a thrawsgwricwlaidd hwn yn bosibl ac yn ein helpu i sicrhau bod ein gweithgareddau ACRh yn briodol ar gyfer gallu ac anghenion datblygiadol ein dysgwyr. Bydd datblygu'r dull trawsgwricwlaidd hwn yn hanfodol ar gyfer ymgorffori dulliau ac agweddau cadarnhaol tuag at ACRh.

**Rydym am sicrhau nad yw
ACRh yn bwnc annibynnol a bod
pawb yn gwybod mai ACRh yw
cyfrifoldeb pob athro.**